

[Bomholt.]

henhører under Esbjerg Købstad, og det kan ikke undre, at Esbjerg er interesseret i, at de Mennesker, der arbejder paa Havnen, ogsaa gennem Skattebetaling bidrager deres til Bestridelse af de Udgifter, der nu engang er forbundet med den store Arbejderstabs Tilstedeværelse. Over for en Argumentation, der som Hr. Jens Jensens har en saa tydelig lokal Adresse, svares der fra Esbjerg Købstads Side: „En Ophævelse af Skattebestemmelsen med *den* Motivering kan kun betyde en Aktion mod Esbjerg“ — og man tilføjer: „Hvis en Aktion af den Karakter er gennemførlig, er det enestaaende i Rigsdagens Historie“.

Jeg skal, som sagt, ikke komme ind paa de Argumenter, som Hr. Jens Jensen har fremsat, saa lidt som paa Hr. Kommunaldirektør Niels Nielsens Modargumenter, men jeg kunde ønske, at den højtærede Indenrigsminister vilde sige et Par Ord om Sagen, der formentlig ikke er en Hastesag. Er Sagen henvist til Skattekommissionen, og kan der i det hele taget tænkes nogen Ændring, inden denne Kommission har afgivet Betænkning?

I Krigsaarene har jeg beskæftiget mig en Del med Spørgsmaalet om vore Forfatters Kaar. Det produktive danske Aandsliv er meget vanskeligt stillet, og Forholdene har forværret sig betydeligt i Løbet af Krigen. Det er kun en meget lille Gruppe Forfattere, der her i Landet kan leve af deres Forfatterskab, og det er relativt smaa Indtægter, selv saakaldte Succesbøger kan indbringe. Der sker i denne Tid en Samling om de nationale Aandsværdier, og ikke mindst Litteraturen bidrager til at øge Sammenhængskraften i Nationen. Et skabende Aandsliv er et af Hovedbeviserne for, at vi lever. Ja, maaske betyder Aandslivet som Selvbekræftelse og Selvhævdelse mere for en lille Nation end for de store Nationer. Og hvorledes viser Nationen da sin Erkendtlighed over for de Mænd, der er med til at hejse Fanen? Det kan læses i Finansloven. I Forfatterunderstøttelser udbetales ca. 100 000 Kr.

I mere end 25 Aar har Forfatterne arbejdet for at opnaa en Godtgørelse for den udvidede Offentliggørelse af Værkerne, der finder Sted gennem Udlaan, men det er ikke hidtil lykkedes. De gamle Argumenter, som Livet for længst har forladt, bliver gentaget indtil Trivialitet, og det er næsten umuligt at faa ellers kloge Mennesker til at betragte Sagen, fordomsfrit. Jeg vilde for mit Vedkommende ønske, at der kunde findes en Løsning, der kunde bringe denne

Konflikt ud af Verden, og jeg ved, at adskillige Biblioteksfolk er af samme Mening.

Det maa nemlig bemærkes: Der er ingen Uenighed mellem Forfattere og Bibliotekarer om de Værdier, der knytter sig til vort Biblioteksvæsen. Mange Forfattere bekender, at just Folkebiblioteket har betydet overmaade meget for deres Udvikling og deres Gerning, og Dansk Forfatterforening har betonet, at den ikke ønsker at hemme den store Kulturgerning, der knytter sig til Bibliotekernes Bogspreddning. Bibliotekerne er paa deres Side dybt interesserede i, at der produceres Værdier, der er værd at bringe videre. Rent logisk er Bibliotekarens Gerning en Hjælpefunktion til Forfatterens Gerning. Forfatteren skriver Bogen, og Bibliotekaren søger at bringe den ud til de fleste mulige Mennesker, som kan tænkes at have Interesse af den. Biblioteket er altsaa en kulturel Overbygning til den Kulturproduktion, der præsteres af Forfatterne. Jeg nævner disse Selvfølgeligheder, fordi en udmærket Mand for nogen Tid siden spøgefuldt bemærkede: „Det var dejligt at have med Biblioteket at gøre, hvis man kunde være fri for Forfatterne“.

Bibliotekerne modtager ca. 2 Mill. Kr. af Statskassen og ca. 4 Mill. Kr. i stedlige Tilskud. Der er, synes jeg, et Misforhold mellem de 6 Mill. Kr., der ofres paa Bogspreddningen, og de 100 000 Kr., der ydes Forfatterne. Vi er nødt til at se Forfattergerning og Bibliotek i samme Perspektiv, og vi skulde nødigt faa det Indtryk, at man bygger pragtfulde Mausoleer for de Profeter, som man lod sulte ihjel.

Striden har jo navnlig staaet om Laaner-afgiften. Danmarks Biblioteksforening har paa sit sidste Møde i en i øvrigt stilfærdig Resolution udtalt, at en Laanerafgift maa anses for at være til Skade for Bibliotekerne. Jeg tvivler for mit Vedkommende paa, at det under alle Omstændigheder er rigtigt. Jeg kan ikke rigtig tro, at en Afgift paa 15 Øre pr. Laaner pr. Aar skulde betyde en virkelig Hemning for den moderne Arbejderstand og dens Kulturbestræbelser, og det viser sig da ogsaa, at de ikke faa Biblioteker, der allerede har Laanerafgift, i disse Aar har lige saa stor procentuel Tilgang som de andre Biblioteker. Det kan være et moralsk Gode, at Mennesker forstaar, at ogsaa aandeligt Arbejde og dets Resultater koster noget, og Afgiften er paa den anden Side saa lille, at den ingenlunde kan betragtes som et Vederlag for Biblioteksbenyttelsen. Selv med dette Bidrag til det skabende danske Aandsliv maatte Biblioteksbenyttelsen siges at være